Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2015–2016

21 501-07 Raad voor Economische en Financiële Zaken

Nr. 1392 **BRIEF VAN DE MINISTER VAN FINANCIËN**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 1 september 2016

Hierbij zend ik u de geannoteerde agenda voor de Eurogroep en Ecofinraad van 9 en 10 september te Bratislava.

Het is mogelijk dat nog punten worden toegevoegd aan de agenda of dat bepaalde onderwerpen worden afgevoerd of worden uitgesteld tot de volgende vergadering.

De Minister van Financiën,
J.R.V.A. Dijsselbloem

kst-21501-07-1392
ISSN 0921 - 7371
's-Gravenhage 2016

Geannoteerde agenda t.b.v. de Eurogroep en Ecofinraad van 9 en 10 september 2016 te Bratislava

Eurogroep

Agendaonderwerp: Griekenland
Document: n.v.t.
Aard bespreking: Gedachtewisseling
Besluitvormingsprocedure: n.v.t.
Toelichting:
De Eurogroep zal spreken over de stand van zaken m.b.t. het Griekse ESM-programma. De instituties (Europese Commissie en ECB, het IMF is betrokken maar neemt nog niet formeel deel aan het programma) hebben in juni jl. de eerste voortgangsrapportage in het ESM-programma gepubliceerd. Op basis van het positieve oordeel van de instituties over de implementatie van hervormingen in de voortgangsrapportage is een tweede tranche in het ESM-programma ter beschikking gesteld. De tweede tranche heeft een totale omvang van 10,3 miljard euro. Van deze 10,3 miljard euro is op 17 juni jl. (op basis van het positieve oordeel van de instituties over de implementatie van prior actions) reeds een eerste uitkering van 7,5 miljard euro gedaan. Het resterende bedrag is in twee delen opgesplitst en gekoppeld aan de implementatie van hervormingen (*milestones*, gekoppeld aan een uitkering van 1,1 miljard euro) en het wegwerken van betalingsachterstanden (gekoppeld aan een uitkering van 1,7 miljard euro).
Om voor de uitkering van 1,1 miljard euro in aanmerking te komen moet Griekenland hervormingen doorvoeren op het gebied van o.a. de pensioenen, het bestuur van de banken, de energiemarkt en de belastingdienst. De resterende 1,7 miljard euro uit de tweede tranche die beschikbaar is voor het wegwerken van betalingsachterstanden wordt alleen uitgekeerd als de betalingsachterstanden voldoende zijn afgenomen. De Eurogroep zal zich laten informeren over de voortgang in de implementatie van de *milestones* en het wegwerken van betalingsachterstanden.

Agendaonderwerp: Thematische discussie over de kwaliteit van overheidsfinanciën – «spending reviews»
Document: nog niet openbaar
Aard bespreking: gedachtewisseling
Besluitvormingsprocedure: n.v.t.
Toelichting:
De Eurogroep zal een thematische discussie houden over de kwaliteit van overheidsfinanciën, met een focus op «spending reviews». Dit is – naast discussies over de houdbaarheid van pensioen- en zorgstelsels – één van de drie vervolgtrajecten van de oriënterende bespreking over de kwaliteit van overheidsfinanciën die afgelopen februari heeft plaatsgevonden. Afgelopen juni zijn er al algemene principes overeengekomen over pensioenstelsels en voor de bijeenkomst van de Eurogroep in oktober staat de houdbaarheid van zorgstelsels op de agenda. Het doel van deze bespreking is te komen tot algemene principes voor «spending reviews». Het Kabinet is in beginsel een voorstander van «spending reviews», omdat zij de doeltreffendheid en doelmatigheid van beleid en uitgaven in het eurogebied bevorderen. In Nederland kennen we reeds verschillende evaluatie-instrumenten. In dit kader zijn interdepartementale beleidsonderzoeken (IBO's of «spending reviews»), brede heroverwegingen en beleidsdoorlichtingen het meest interessant. Sommige andere lidstaten hebben minder ervaring met dergelijke evaluaties. De algemene principes die voorliggen reflecteren waar «spending reviews» aan moeten voldoen om van toegevoegde waarde te zijn en sluiten goed aan bij de Nederlandse praktijk. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan een duidelijk omkaderd onderzoek, onafhankelijke uitvoering en transparantie over de

uitkomsten. Afhankelijk van de uitkomst van komende bespreking, wordt er in de eerste helft van 2017 toegewerkt naar «benchmarks».

Agendaonderwerp: Preparation of the G7 meeting: exchange rate developments
Document: Euro exchange rate surveillance august 2016 – Ares(2016)4749171
Aard bespreking: presentatie rapportage
Besluitvormingsprocedure: n.v.t.
Toelichting:
De Europese Commissie zal een presentatie geven van de ontwikkelingen op het gebied van wisselkoersen naar aanleiding van het Euro Exchange Rate Surveillance rapport. In dit rapport wordt aangegeven dat de onzekerheid op financiële markten als gevolg van de uitslag van het EU-referendum in het VK mede heeft geleid tot een lichte depreciatie van de euro tegenover de dollar en de yen en een appreciatie tegenover de pond. Tevens hebben sterkere macro-economische cijfers in de Verenigde Staten en de verwachtingen omtrent het monetair beleid van de Fed bijgedragen aan de depreciatie van de euro ten opzichte van de dollar. In reële effectieve termen daalde de wisselkoers van de euro van mei tot juli met 0,6% en ligt daarmee ongeveer 4,5% onder het lange termijn gemiddelde.
De bespreking in de Eurogroep dient te voorbereiding van de G7 waar tevens de wisselkoersontwikkeling van de euro en andere valuta zal worden besproken.
Nederland zal de presentatie van de Europese Commissie aanhoren.

Agendaonderwerp: Indiening Draft Budgetary Plans
Document: nog niet openbaar
Aard bespreking: gedachtewisseling
Besluitvormingsprocedure: n.v.t.
Toelichting:
De Eurogroep spreekt over de indiening van Draft Budgetary Plans (DBPs). De two-pack verordening stelt dat lidstaten hun conceptbegrotingen voor het aankomende jaar uiterlijk op 15 oktober moeten indienen bij de Europese Commissie. Vorig jaar bestond onduidelijkheid over de behandeling van DBPs die vroeg en laat werden ingediend. De Europese Commissie stelt nu voor om de periode voor indiening van DBPs te beperken van 1 t/m 15 oktober. Het kabinet steunt dit voorstel. Gezien het multilaterale karakter van het DBP proces is het wenselijk dat alle DBPs gelijktijdig worden besproken in de Eurogroep.
Daarnaast spreekt de Eurogroep over de voorwaarden voor indiening van DBPs rondom nationale verkiezingen. De Code of Conduct stelt dat lidstaten een geactualiseerd DBP moeten indienen wanneer een nieuw kabinet aantreedt. Het is echter niet vastgesteld wat de voorwaarden zijn voor conceptbegrotingen van aftredende overheden. De Commissie stelt nu voor dat aftredende overheden een beleidsarm (no-policy change) DBP indienen. Het kabinet is van mening dat de ruimte voor het insturen van no-policy change DBPs afgebakend dient te worden en dat de Europese Commissie deze DBPs naar lidstaten terug moet kunnen sturen indien deze niet voldoen, zodat indiening van no-policy change DPBs enkel in uitzonderlijke situaties gebeurt en dat gewaarborgd is dat lidstaten voldoen aan de vereisten binnen het Stabiliteits- en Groeipact.

Agendaonderwerp: SGP follow-up Spanje en Portugal
Document: n.v.t.
Aard bespreking: gedachtewisseling
Besluitvormingsprocedure: n.v.t.
Toelichting:

De Ecofinraad heeft op 12 juli ineffectieve actie in het kader van de buitensporigtekortprocedure vastgesteld voor Spanje en Portugal op basis van artikel 126(8) van het EU-Werkingsverdrag. De Europese Commissie heeft vervolgens voorstellen gedaan ten aanzien van een boete en een nieuwe opdracht om het buitensporig tekort te beëindigen. De Commissie heeft voorgesteld om de voorgeschreven boete voor Spanje en Portugal op te heffen. Tevens heeft de Commissie voorgesteld om Portugal één extra jaar, tot het einde van het lopende jaar, te geven om het buitensporig tekort te beëindigen. De Commissie heeft voorgesteld om Spanje twee jaar uitstel te verlenen, waarmee de nieuwe deadline om het buitensporig tekort te beëindigen 2018 zou zijn.
De Tweede Kamer is op 1 augustus jl. middels een Kamerbrief geïnformeerd over het kabinetsstandpunt. Het kabinet vindt het teleurstellend dat door de Commissie geen gevolg is gegeven aan de vaststelling dat Spanje en Portugal te weinig hebben gedaan om hun begrotingen op orde te krijgen. De voorstellen van de Commissie zijn weliswaar verenigbaar met de regels uit het Stabiliteits- en Groeipact (SGP), maar een steviger pakket was passend geweest. Nederland heeft dan ook uitgesproken het pakket aan voorstellen van de Commissie niet te steunen. Eurozonelanden hebben zich met het Verdrag voor stabiliteit, coördinatie en governance in de economische en monetaire unie (VSCG) echter vastgelegd om Commissievoorstellen in het kader van de buitensporigtekortprocedure te steunen, tenzij wordt vastgesteld dat een gekwalificeerde meerderheid van hen tegen het voorstel is. Er was geen sprake van een gekwalificeerde meerderheid om de voorstellen van de Commissie te blokkeren dan wel aan te passen. Op basis van het VSCG is hiermee de verplichting om Commissievoorstellen in het kader van de buitensporigtekortprocedure te steunen op Nederland van toepassing.
De Commissie dient tevens een voorstel te doen om bepaalde vastleggingen uit Europese fondsen op te schorten. Hiervoor geldt geen specifieke deadline en de Commissie heeft aangekondigd na een dialoog met het Europees parlement met voorstellen hiertoe te komen. Daarnaast zal de Europese Commissie naar verwachting het proces rondom opschorting van bepaalde vastleggingen uit Europese fondsen toelichten. Nederland wacht het voorstel van de Europese Commissie af. Er vindt geen besluitvorming plaats.

<u>Informele Ecofin</u>

Agendaonderwerp: De toekomst van economische beleid in de EU
Document: n.v.t.
Aard bespreking: gedachtewisseling
Besluitvormingsprocedure: n.v.t.
Toelichting:
Het Slowaakse voorzitterschap heeft voor de informele bijeenkomst van de Ecofinraad in Bratislava een gedachtewisseling over de toekomst van economisch beleid in de EU geagendeerd. Het is niet duidelijk wat het Slowaakse voorzitterschap met deze bespreking beoogt. Er is vooralsnog geen achtergrondstuk gedeeld met de andere lidstaten en er is geen bespreking voorzien in de gebruikelijke ambtelijke voorportalen. Nederland zal waar nodig de eigen speerpunten, zoals het stimuleren van groei en werkgelegenheid via gezonde overheidsfinanciën en de implementatie van structurele hervormingen, voor het voetlicht brengen.

Agendaonderwerp: Toekomst EMU – begrotingspilaar
Document: n.v.t.
Aard bespreking: gedachtewisseling
Besluitvormingsprocedure: n.v.t.
Toelichting:
Het Slowaakse voorzitterschap heeft voor het informele deel van de Ecofinraad in Bratislava een gedachtewisseling over een begrotingspilaar

voor de EMU geagendeerd. Er is vooralsnog geen achtergrondstuk gedeeld met de andere lidstaten en er is geen bespreking voorzien in de gebruikelijke ambtelijke voorportalen. In hun voorzitterschapprogramma hebben de Slowaken aangegeven dat versterking van de begrotingspilaar in het algemeen – en het verkennen van de mogelijkheden voor de oprichting van een begrotingscapaciteit met stabilisatiefunctie in de eurozone in het bijzonder – een van de prioriteiten van hun voorzitterschap is. Het Slowaakse voorzitterschap noemt een gemeenschappelijke werkloosheidsverzekering als mogelijke invulling hiervan. Zoals bekend is Nederland hier geen voorstander van. Er zijn betere alternatieven om schokken op te vangen. Een conjuncturele neergang kunnen landen opvangen via hun eigen buffers; de regels van het SGP zijn hier ook op ingericht. Ook flexibele economieën en goed functionerende kapitaalmarkten dragen bij aan de schokabsorptiecapaciteit. Voor een asymmetrische schok met grote gevolgen is het noodfonds ESM in het leven geroepen. Voor symmetrische schokken is een gezamenlijk budget geen goede oplossing. Naar het oordeel van het kabinet is het zaak eerst alle gemaakte afspraken bijvoorbeeld in kader van houdbare overheidsfinanciën en de bankenunie goed te implementeren en na te komen en belangrijke projecten als de bankenunie te vervolmaken voordat nieuwe projecten worden opgetuigd.

Agendaonderwerp: bespreking van actuele fiscale onderwerpen
Document: n.v.t.
Aard bespreking: gedachtewisseling
Besluitvormingsprocedure: n.v.t.
Toelichting:
Het Slowaakse voorzitterschap heeft voor de informele bijeenkomst van de Ecofinraad in Bratislava een gedachtewisseling over de actuele fiscale onderwerpen geagendeerd. Vooralsnog is geen verduidelijking (in de vorm van achtergrondstukken of andere soort van uitleg) ontvangen wat het Slowaakse voorzitterschap met deze bespreking beoogt. Vermoedelijk zullen de actuele onderwerpen (zoals de mededeling van de Commissie over plan van aanpak naar aanleiding van de Panama Papers[1]) de orde komen. Nederland steunt de verdergaande aanpak van belastingfraude en ontduiking.

Agendaonderwerp: bespreking van Investment Plan voor Europa
Document: n.v.t.
Aard bespreking: gedachtewisseling
Besluitvormingsprocedure: n.v.t.
Toelichting:
Het Slowaakse voorzitterschap heeft voor de informele bijeenkomst van de Ecofinraad in Bratislava een working sessie voor het Investment Plan voor Europa geagendeerd. Vooralsnog is geen verduidelijking (in de vorm van achtergrondstukken of andere soort van uitleg) ontvangen wat het Slowaakse voorzitterschap met deze bespreking beoogt. Vermoedelijk zal verder worden gegaan met de invulling van de evaluatie van EFSI (*European Fund for Strategic Investment*), de vormgeving van het beoogde vervolg (EFSI 2) en versterking van de derde pijler van het Junckerplan. Nederland zal constructief kijken naar een voorstel voor EFSI 2, maar het is wel belangrijk dat er toegevoegde waarde blijft én dat er op derde pijler van het Juncker plan (meer) voortgang wordt geboekt.

---

[1] COM(2016) 451: Mededeling over verdere maatregelen om de transparantie te verhogen en belastingontduiking en -ontwijking te bestrijden, 5 juli 2016